

Hans van Ditmarsch

Computer Science Department, University of Otago

PO Box 56, Dunedin 9015

Nieuw-Zeeland

hans@cs.otago.ac.nz

Column Wiskundigen in den vreemde

Nieuw-Zeeuwse Kroniek

In november 2000 promoveerde Hans van Ditmarsch aan de Rijksuniversiteit Groningen. De eerste helft van 2001 bracht hij in St. Andrews (Schotland) door, te gast bij informatica. In september 2001 stapte hij op het vliegtuig naar de andere kant van de wereld en begon een nieuwe carrière aan de University of Otago in Dunedin, Nieuw-Zeeland. Een jaar lang doet hij verslag van zijn ervaringen als Nieuw-Zeeuws immigrant.

Twaalf jaar in Nederland op twaalf verschillende tijdelijke contracten, periodiek onderbroken door de verplichte periode van drie-maanden-een-dag werkloosheid opdat je bij dezelfde werkgever weer een nieuwe tijdelijke aanstelling kon aangaan, waarbij ik in die twaalf jaar toch altijd ongeveer hetzelfde academisch onderwijs bleef verzorgen: ik had er genoeg van! En een afgeronde promotie bood me eindelijk de kans op ontsnapping. Het was duidelijk dat ik zo ver mogelijk weg van Nederland wilde geraken. Turend over de wereldkaart is daar dat intrigerende Nieuw-Zeeland helemaal alleen in de Stille Oceaan, en *in* dat Nieuw-Zeeland ook nog eens een relatief leeg gebied onderaan met helemaal in het zuiden de plaats Dunedin. Dit leek boeiend. In de laatste fasen van het proefschrift, in de kwartiertjes die je af en toe nodig hebt om op adem te komen, tikte ik daarom in web-zoekmachine Google de voor de hand liggende woorden Dunedin, computer science, lecturer en vacancy in. Er rolde als vanzelf een vacature uit aan de University of Otago. Wel, dat is voldoende opwindend voor een kwartiertje, dus ik zwoegde weer verder aan dat hoofdstuk uit mijn proefschrift. Maar ik vergat het niet. Later, begin januari 2001, net begonnen in St. Andrews, probeerde ik dezelfde truc: de vacature was er nog! En, naar bleek, een vriend uit Edinburgh werkte daar ook. Ook was het voormalige hoofd van de vakgroep wiskunde in St. Andrews net naar informatica in Otago verkast. Ik solliciteerde. De baan was met zicht op vast.

In maart 2001 was ik een week in Nieuw-Zeeland voor een sollicitatiegesprek. Het hoofd van de vakgroep haalde me persoonlijk van het vliegveld af! En iedere avond was ik bij een andere potentiële collega te gast aan huis voor een diner. Iedereen strooide folders met onroerend goed over me heen (het prijsniveau is een factor vier lager dan in Nederland). Van die gastvrijheid was ik zo onder de indruk dat ik verder niet na behoefde te denken en de baan, nadat deze mij inderdaad werd aangeboden, accepteerde. Op 13 september 2001 stapte ik uiteindelijk op het vliegtuig.

Inmiddels weet ik dat in Nieuw-Zeeland alles anders is! Zo kort

na 11 september 2001 zou je verwachten dat terrorisme het dagelijks onderwerp van gesprek is onder je collega's. Maar dat was niet zo. Men voelt zich hier ver van de rest van de wereld, en meent ook dat men zijn eigen gang kan blijven gaan zonder dat dat veel uitmaakt. Dit blijkt ook uit de kranten: weinig internationaal nieuws, en meer informatie over dahlia-tentoonstellingen en rugby-wedstrijden. Voetballen doen ze hier niet.

Wat het werk betreft valt vooral de *volmaakte rust* op. In Nederland reis je vaak en regelmatig het hele land door, van een colloquium in Eindhoven, via een werkbezoek in Utrecht naar een onderzoeksbijeenkomst in Amsterdam is net te doen op één dag. En twee dagen later weer naar Maastricht voor een belangrijke projectbespreking. Hier komt dat niet voor. De dichtstbijzijnde andere universiteit is in Christchurch, vierhonderd kilometer naar het noorden. Ik weet dat daar ook een vakgroep wiskunde zit, en ik geloof ook een vakgroep informatica. Auckland is 1500 kilometer naar het noorden. Aan datumbriefjes voor afspraken doen ze dus niet. Iedereen is er altijd. "De werkbespreking is morgen om 10 uur." Want tenzij je college geeft, en dat kan iedereen op het collegerooster nagaan, zit je immers te hobbieën in je werkkamer en ben je dus beschikbaar. Dit is even wennen. "Ik kan niet, want ik werk nu net aan mijn onderzoek" is een ongehoord excuus. Inmiddels is mijn imago tot mijn verbazing radicaal omgeslagen: was ik in Nederland een echte onderwijsman, hier ben ik voor mijn collega's een echte onderzoeker.

Om mezelf bij de vakgroep te introduceren legde ik in 2001 mijn collega's het fameuze zeven-kaartenprobleem voor, zoals later ook in NAW 5/3 nr. 4 in detail uitgelegd. Hierover bogen zich velen, maar het was prettig rolbevestigend dat alleen de twee hoogleraren met een correcte oplossing kwamen! Inmiddels doe ik in de groep van een van hen, Mike Atkinson, hoogleraar algoritmiek, een Engelsman die hiervoor in St. Andrews werkte, onderzoek naar generaliserings van dit probleem. Ik ben erg dankbaar dat ik mij zo wat meer positioneer binnen het onderzoek van de afdeling. Voor meer logische zaken werk ik samen met Willem Labuschagne die oorspronkelijk uit Zuid-Afrika komt. Eigenlijk is alleen de ondersteunende staf, en het schoonmaak- en kantinepersoneel, Nieuw-Zeelands. Bijna alle academische staf is immigrant. In Nederland is dit meestal andersom.

Een volgende keer hoop ik meer te vertellen over de geschiedenis van de University of Otago, de oudste universiteit van Nieuw-Zeeland, en over een beroemd wiskundige en een beroemd logicus die hier hun wortels hebben: Alexander Aitken en Arthur Prior. ←